N°. 46. 1857.

MIDDELBURGSCHE COURANT.

Donderdag 16 April.

Deze courant verschijnt des dingsdags, donderdags en zaturdags. Binnen deze gemeente en Vlissingen geschiedt de uitgave den avond te voren ten 8 ure.
De abonnementsprijs per drie maanden is f [illegible], franco per post f 3,40.
De inzending van advertentien kan geschieden tot tien ure des morgens, op den dag der uitgave.

De prijs van gewone advertentien is 22 cent per regel; van huwelijks, geboorte of doodbekendmakingen enz., van één tot zes regels f 1,50, voor elken regel daarboven 22 cent.
Buitengewoon groote letters worden berekend naar de plaats die zij innemen.
Voor elke plaatsing moet 35 cent voor zegel worden betaald. De betaling geschiedt kontant.

Editie van woensdag avond 8 ure.

Aankondigingen
VAN HET RIJKSBESTUUR, PROVINCIALE EN GEMEENTEBESTUREN.

Aanbesteding.

Op zaturdag, den 25 april 1857, des voormiddags ten 11 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den commissaris des konings in de provincie Zeeland, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de gedeputeerde staten, en in bijzijn van den hoofdingenieur van den waterstaat, in het 11de district, aan het lokaal van het provinciaal bestuur te Middelburg, worden aanbesteed:

Het met rijszinkstukken en steenstortingen bezetten en verdedigen des onderzeeschen oevers van den calamiteusen Wilhelminapolder, bezuiden den oever- en dijkval van 9/10 februarij 1856, tusschen de peilraaijen IX en XV, met inbegrip van de leverancie der benoodigde materialen.

Deze aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod.

Het bestek ligt ter lezing aan het lokaal van het ministerie van binnenlandsche zaken, aan dat van het provinciaal bestuur van Zeeland, te Middelburg, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de bestekken van waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende vier dagen te voren, met uitzondering van den dag der besteding, de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den hoofdingenieur van den waterstaat, te Middelburg en den ingenieur Conrad, te Goes.

De minister van binnenlandsche zaken,
A. G. A. VAN RAPPARD.

Bekendmaking.

VERORDENING op het brandwezen in de gemeente Vlissingen.

(Vervolg.)

Hoofdstuk V.

Verpligtingen bij het bestaan van brand en bepalingen omtrent het blusschen van denzelven.

Art. 52. Op elk, die in zijne woning of elders brand ontdekt, rust de verpligting om daarvan ten spoedigste aan de geburen kennis te geven.

Art. 53. Ergens bij nacht binnen de stad brand ontdekt zijnde [illegible] torenwachter, zal deze den brand bekend maken door [illegible] op zijn trompet, en het stellen van lantaarns op den [illegible] den toren, te weten: twee lantaarns aan den kant [illegible] brand is, en een aan de tegenovergestelde zijde, welke [illegible] *weder zal innemen zoodra de brand gebluscht is.*

Art. 54. In geval van brand bij nacht buiten de kom der gemeente zal de torenwachter daarvan dadelijk kennis geven aan den burgemeester en opperbrandmeester, alsmede op order van [illegible] aan de nachtwakers, die gehouden zijn om terstond te gaan waarschuwen aan den commissaris van policie, den plaatselijken kommandant en dien der schutterij, dien van de hoofdwacht, de brandmeesters, de brandspuitmeesters en onderbrandspuitmeesters, den concierge op het stadhuis en de stads [illegible], van welke ten allen tijde de namen en woonplaatsen in [illegible] zullen moeten voorhangen, doch zullen niet [illegible] spuiten naar buiten de poort mogen vertrekken [illegible] verlof van den burgemeester of die hem [illegible]

[illegible] van brand binnen de kom der gemeente [illegible] de ingezetenen door het kleppen van de [illegible]

[illegible] der gemeente bij nacht door de nachtwakers [illegible] wordt, zullen zij dadelijk de bewoners van het [illegible] de geburen wekken, en den brand van dien [illegible] dezelve zonder van buiten komende hulp [illegible] zullen zij overal de kleppen verkeerd, en [illegible] alsmede [illegible] meesten spoed [illegible] en alle andere personen bij artikel 54 genoemd, benevens den directeur der marine waarschuwen.

Art. 57. De brand bij avond en nacht ontstaande, zal door ieder der ingezetenen voor zijn huis moeten worden gehangen een lantaarn met een brandende kaars of ander genoegzaam licht voor de glazen gesteld, tot het aanbreken van den dag.

Art. 58. Ten allen tijde zullen de twintig naaste buren aan wederzijde van het gebouw waar de brand plaats heeft, wanneer in de nabijheid van denzelven geene haven of een haven zonder water voorhanden is, verpligt zijn, gedurende den brand, de grootste tobben in hun bezit op derzelver stoepen te plaatsen, en zorg te dragen dat die gestadig vol water blijven.

Zoodra de brand uitbarst met vriezend weder, zal ieder bewoner van de wijk, waarin de brand ontstaan is, verpligt zijn te hebben en te houden kokend water en mede verpligt zijn om hetzelve op order van hen, die met de blussching van den brand belast zijn af te geven.

Art. 59. De brandspuitmeesters, onderbrands puitmeesters en bedienden zullen dadelijk op het vernemen van ontstanen brand, zich naar de bewaarplaats van de spuit waartoe zij behooren begeven en de spuiten ten spoedigste naar de plaats van den brand doen overbrengen.

Art. 60. De bode van het brandwezen zal zich terstond vervoegen bij den opperbrandmeester en zich zonder verlof van dezen niet verwijderen.

Art. 61. De commissaris van policie, de bouwmeester, baas en verdere werklieden der gemeente, voor zoo ver niet aan de spuiten geaffecteerd, begeven zich zonder uitstel ter plaatse van den brand.

Art. 62. Ieder dienstpligtige zal gedurende de dienst verpligt zijn de bevelen zijner meerderen in rang vaardig en getrouw op te volgen zonder zich op het oogenblik van handelen, aanmerkingen te veroorloven over de meerdere of mindere doelmatigheid der maatregelen, en hen onder alle omstandigheden beleefd en met eerbied bejegenen op de boete van drie gulden voor den brandspuitmeester, twee gulden voor de onderbrandspuitmeesters en eene gulden voor de geaffecteerden.

Art. 63. De plaats van den brand zal door de schutterij of het garnizoen, of door beiden, worden afgezet; binnen de afgezette plaats zal niemand worden toegelaten, die met geene orders of werkzaamheden tot het blusschen van den brand is belast, even min zal de gewapende magt de bedienden tot de spuiten buiten de afgezette plaats doorlaten, ten ware zij voorzien zijn van hunnen penning als het teeken dat zij op last van *brandmeesters worden uitgezonden.*

De gewapende magt zal echter, met voorkennis van den burgemeester, den opperbrandmeester en de brandmeesters, doorlaten de vrienden en bekenden dergenen wier eigendommen door den brand zijn aangetast of daarmede worden bedreigd.

Binnen de afgezette plaats zullen ook worden toegelaten zij die goederen bergen; doch zullen geene geborgen goederen buiten de afgezette plaats mogen worden gebragt zonder uitdrukkelijk bevel van den opperbrandmeester of van den commissaris van policie in overeenstemming met artikel 84 en volgende.

Art. 64. De opperbrandmeester zal, wanneer hij zulks noodig oordeelt, op bekomen vergunning van den burgemeester de hulp kunnen vorderen van de meesters metselaars, timmerlieden en hunne knechts of andere deskundigen, en zullen deze verpligt zijn dadelijk hieraan te voldoen.

Art. 65. De burgemeester, de opperbrandmeester of die hem vervangt zullen in geval van nood schepen of andere vaartuigen, paarden en wagens kunnen requireren tegen een later door den gemeenteraad te bepalen vergoeding.

Zij zijn tevens bevoegd en hebben het regt met brandspuitslangen of andere brandspuitmiddelen over en door huizen, gebouwen en erven te doen gaan, of die daar te doen leggen zoo zij *dit tot blussching van den brand noodig oordeelen*, mitsgaders van de welputten en regenbakken die zich in de nabijheid van den brand bevinden te doen gebruik maken, alles met in achtneming der bepalingen voorkomende in artikel 3 alinea 1 van de wet van 31 augustus 1853 (staatsblad no. 83).

Art. 66. De spuiten ter plaatse van den brand gekomen zullen de brandspuitmeesters dezelve in behoorlijke positie doen plaatsen, doch de slangen niet eerder doen uitleggen en water geven, hooge noodzakelijkheid uitgezonderd, dan na daartoe bekomen bevel van den burgemeester of van den opperbrandmeester.

Art. 67. Brandspuitmeesters zorgen dat langs de slangen der spuiten op behoorlijke afstanden bedienden worden geplaatst ter voorkoming van *beschadiging.*

Art. 68. De nabij gelegen gebouwen, huizen en goederen zal men zoo veel mogelijk trachten te bewaren door dezelve nat *te houden, met natte zeilen te dekken als anderzins.*

Art. 69. Brandhaken mogen niet worden gebruikt tot omverhalen van daken, gevels enz. zonder uitdrukkelijk bevel van den burgemeester.

Art. 70. Bij hooge noodzakelijkheid zal door den burgemeester kunnen worden bevolen tot omverhalen der belendende gebouwen en muren.

Art. 71. Ieder die dienst doet, zal zonder afwijking bepaald moeten blijven op den post en de plaats welke hem zullen zijn aangewezen op de boete bij artikel 93 bepaald.

Art. 72. Voorts zullen allen van wat rang of stand in de maatschappij, die zich bij den brand bevinden zich niet mogen onttrekken aan het blusschen van denzelven. En hebben opperbrandmeester, de brandmeesters en brandspuitmeesters, het regt om hen, die als toeschouwers ledig staan, bij gebrek aan dienstpligtigen te pressen om hen aan de pompstokken te stellen. Zullende tegen de gepresten bij weigering procesverbaal worden opgemaakt en dit aan den regter ter vervolging worden ingezonden.

Hoofdstuk VI.

Bepalingen na het blusschen van den brand.

Art. 73. Nadat men den brand geheel meester is geworden, *doch de verbrande voorwerpen nog smeulende zijn, zullen ten* minste een of twee spuiten in bekwamen toestand met de daarbij behoorende manschappen, ter plaatse van den brand tegenwoordig blijven, ten einde bij de weder uitbarsting der vlam bij de hand te zijn om water te geven.

Art. 74. De spuiten met alle tot dezelve behoorende brandbluschgereedschappen, onder toezigt van de branspuitmeesters en onderbrandspuitmeesters, naar derzelver gewone bewaarplaatsen terug gevoerd, worden door den opperbrandmeester nagezien en door dezen van de bestaande gebreken dadelijk schriftelijk kennis gegeven aan burgemeester en wethouders, die in de onverwijlde herstelling door eenen brandspuitmaker zullen doen voorzien.

Art. 75. De opperbrandmeester berigt van den brandspuitmaker hebbende bekomen, dat de gebreken zijn hersteld, zal met den brandspuitmeester en onderbrandspuitmeester van de betrokkene spuit, dezelve met de daartoe behoorende brandbluschgereedschappen opnemen en nazien, en omtrent de bevinding rapport doen aan burgemeester en wethouders.

Art. 76. Ieder, onder wiens bewaring ter gelegenheid van ontstanen brand, bluschgereedschappen zijn gesteld, zal gehouden zijn daarvan binnen 24 uren aangifte aan den opperbrandmeester te doen.

Art. 77. De spuiten en verdere gereedschappen in derzelver bergplaatsen terug gebragt zijnde, zullen de penningen van de bij den brand tegenwoordig geweest zijnde dienstpligtigen, aan hen weder worden uitgereikt.

Brandspuitmeesters zullen wijders eene lijst opmaken van diegenen die afwezig zijn geweest, te laat zijn gekomen, te vroeg *zijn afgegaan of zich onbehoorlijk hebben gedragen*, alsmede van hen die zich bijzonder onderscheiden hebben, en zal deze lijst door tusschenkomst van den opperbrandmeester ten spoedigste aan burgemeester en wethouders overgelegd.

(Wordt vervolgd).

Binnenlandsche tijdingen.

Middelburg 15 april.

De inschrijving ten behoeve van een monument, op te rigten voor wijlen den nederlandschen volksdichter Tollens, heeft bij de binnen deze gemeente bestaande commissie bedragen een getal van 110 personen ad f 1.

Uit Sluis wordt ons van gisteren geschreven:

In de heden middag gehouden vergadering van den gemeenteraad alhier, is in behandeling genomen het door den kerkeraad der nederduitsche hervormde gemeente ingediende adres tot afschaffing der kermis.

Op dit adres is met 5 tegen 2 stemmen afwijzend beschikt.

Men verneemt dat de heer F. M. Bellini, vice-consul van den Romeinschen staat te Rotterdam, door paus Pius IX benoemd is tot ridder der orde van den H. Silvester, gezegd van den gouden Spoor.

Volgens eene mededeeling van Zr. Ms. zaakgelastigde te Turyn, is door de sardinische regering een prijs van 10,000 fr. uitgeloofd voor de uitvinding van een vuurwapen, dat bepaal-

delijk zal kunnen worden aangenomen ter bewapening van de infanterie van linie of bersaglieri. Buiten den prijs, waarvan hierboven sprake is, zal men kleine premien bij wijze van schadevergoeding toestaan, gezamenlijk 5000 francs, aan de uitvinders der wapens, die merkwaardige uitkomsten zullen hebben opgeleverd, al voldoen die wapens niet volkomen aan de bij het programma gestelde voorwaarden. Zij die een wapen mogten hebben uitgedacht en de middelen niet bezitten om er den loop van te vervaardigen, zullen van het ministerie van oorlog de toestemming kunnen vragen, om dien tegen betaling in de koninklijke wapenfabriek te doen vervaardigen, hetgeen hun zal worden toegestaan, indien de artillerie oordeelt dat het wapen, hetwelk men wenscht zamen te stellen, eenige kans op het verkrijgen van een goeden uitslag oplevert.

Door blijvende aanvraag voor aardappelen naar de verschillende havens van Engeland beginnen de voorraadschuren in de geldersche streken, welke daarvan meer dan overvloedig waren voorzien, zeer te verminderen; de verzenders hebben dien ten gevolge eene aanzienlijke hoeveelheid mudden in Friesland opgekocht, welke met tjalkschepen te Rotterdam aangevoerd, onmiddelijk in stoom- en zeilschepen ter verdere expeditie worden gelost. Men schat de verzondene hoeveelheid van dit product over de eerste drie maanden van dit jaar op ruim vijftig duizend mudden.

Men schrijft uit Rotterdam:

Sedert verscheidene jaren moesten de visschers, welke ter scholvangst uitvoeren, zich op verren afstand van de kust begeven, daar de visch, welke in vroeger tijden zeer nabij te vangen was, allengskens afweek. Door deze oorzaak werden de reizen zeer vertraagd en ook schadelijk; verschillend was de gedachte omtrent de vermoedelijke afwijking dezer visch. Geheel onverwachts heeft het voor den visscher dit jaar weder gunstiger wending genomen, daar er eene goede hoeveelheid schol, tarbot en tongen voor de Maas nabij de kust door hen wordt gevangen, waardoor zij dan ook de verschillende markten ruimer voorzien en zich zelven in gunstiger positie zien geplaatst dan sinds jaren het geval is geweest.

Dezer dagen zijn te Harlingen, onder geleide van justitie-dienaars, gepasseerd de broeders v. U., uit 's Gravenhage, die zich in der tijd zeer berucht hebben gemaakt door het op groote schaal uitoefenen der geldsnoeijerij, ter welker zake zij door het provinciaal geregtshof van Zuid-Holland tot 12 jaren tuchthuisstraf zijn veroordeeld. Het heeft Z. M. den koning behaagd hun den nog te Leeuwarden te onderganen straftijd, 13 maanden, kwijt te schelden, onder voorwaarde dat zij dien tijd buiten 's lands moeten doorbrengen. Naar er verhaald wordt, bezitten die lieden een vrij aanzienlijk vermogen nog vermeerderd door het trekken uit de staats-loterij, gedurende hun confinement, van de helft van f 100,000, en hebben zij het voornemen om, na orde op hunne zaken gesteld te hebben, naar Noord-Amerika te vertrekken.

Staten-generaal.

Vervolg van het verslag der commissie van rapporteurs betrekkelijk het wetsontwerp op het onderwijs.

In het oog van eenige leden werd de dubbelzinnigheid van alinea 1 van art. 21 versterkt door het 4de lid van het artikel; maar vooral ook door hetgeen deswege op het einde van bladz. 28 en bovenaan op bladz. 29 der memorie van toelichting gezegd wordt. Daar wordt gesproken van de zoodanigen die in de openbare school „in weerwil der opname van het christelijk beginsel, of wel ook om die opname" geene bevrediging vinden, en dus voor hunne kinderen een meer bijzondere godsdienstige opleiding verlangen. Vervolgens wordt ondersteld, dat kinderen ten gevolge van gemoedsbezwaren der ouders van het bezoeken der openbare school worden teruggehouden, en dat „die bezwaren na zorgvuldig onderzoek bleken niet uit den weg te kunnen worden geruimd." De bedoelde leden zagen in die woorden eene soort van bekentenis, dat de opname van het christelijk beginsel, of liever de daaraan te geven toepassing, bij de belijders van een bepaald kerkgeloof gemoedsbezwaren kon doen ontstaan, die men niet zou willen uit den weg ruimen door aan het grondwettig voorschrift, overgenomen in alinea 2, uitvoering te geven. Immers naar het oordeel dier leden kunnen, zoo dit voorschrift gehandhaafd wierd, geene bezwaren bestaan, die grond zouden kunnen geven om door het toestaan van subsidie het oprigten eener school, zoo als die in alinea 4 wordt bedoeld, te bevorderen.

Ten slotte vereenigde de meerderheid zich in het zeer bepaald aandringen op nadere opheldering wegens de aangehaalde dubbelzinnige uitdrukkingen der memorie, terwijl velen er de vraag wilden hebben bijgevoegd, of, naar het gevoelen der regering, onder bepaalde omstandigheden de bijbel op de openbare lagere school bij het onderwijs kon worden gebruikt; eene vraag die, zoo als door eenigen werd aangemerkt, haar eigen antwoord medebrengt, omdat het toelaten van den bijbel op de gemengde school deze voor de kinderen der roomsch katholieken ontoegankelijk maakt.

Alinea 2. De overgroote meerderheid acht deze zinsnede, in vergelijking met het vroeger ontwerp, verbeterd, waar zoo ver thans eerbied voor de godsdienstige begrippen van andersdenkenden in 't algemeen als pligt wordt opgelegd, en die eerbied niet meer wordt beperkt tot de begrippen der gezindte, waartoe de schoolgaande kinderen behooren. Slechts zeer enkele leden betreuren die wijziging.

Het doel dat de regering beoogt door de verdere aanvulling der alinea, dat is door de bijvoeging der woorden: Hij prent aan de kinderen dien eerbied in enz., kan niet anders dan loffelijk heeten. Zij schijnt echter daarbij te ver te gaan en het doel voorbij te streven. Aankweeking van onderlinge liefde onder de leerlingen is werkelijk een pligt des onderwijzers, die hem, zonder dat daaruit eenig nadeel kan voortspruiten, mag worden ingescherpt. Maar kan hij verpligt worden eerbied voor de begrippen van andersdenkenden in te prenten? Mag men zoo ver gaan van iemand te dwingen, om niet slechts te eerbiedigen wat hij voor dwaling houdt, maar ook anderen dien eerbied voor dwaling in te boezemen? Wat de grondwet in negatieven zin beveelt, wordt hier als een positieve pligt voorgeschreven. Even zoo scheen het inprenten van verdraagzaamheid bedenkelijk. Behalve dat er leden waren, die de vrees niet konden verbergen dat lessen van dien aard tot onverschilligheid omtrent alle godsdienstbegrippen zouden leiden, werd naar 't gevoelen der meerderheid, hier van eene onderstelling uitgegaan, die zij ongaarne aannam; de onderstelling namelijk, dat de schoolkinderen in hunnen vroegen leeftijd reeds bekend zijn met de godsdienstgeschillen en twisten, die de volwassenen maar al te zeer verdeelen. In elk geval moest de wet geene aanleiding geven, dat de schoolonderwijzer zich verpligt kon achten, op een bestaand verschil van meening op kerkelijk gebied te wijzen. Eenige leden, ofschoon de juistheid dezer opmerkingen niet betwistende, verklaarden, dat nu de wet eenmaal eene opzettelijke aanmaning tot aankweeking van onderlinge verdraagzaamheid inhield, zij die ongaarne daaruit zouden zien verdwijnen.

In het oog van eenige leden bleef het een bezwaar, dat aan het gebod tot eerbiediging der godsdienstbegrippen van andersdenkenden alle poenale sanctie ontbreekt. De hoofdonderwijzer scheen zoo doende zelf te kunnen beslissen, hoe ver de eerbied zich moet uitstrekken. Aan eenigen bepaalden waarborg tegen overtreding scheen nog meer dan vroeger behoefte, nu de waarborgen, die het besluit van 1842 gaf, met dat besluit zullen vervallen. De groote meerderheid vereenigde zich niet met deze bedenking. Zij geloofde, even als zulks reeds in het vorig voorloopig verslag werd gezegd, dat het gewone schooltoezigt genoegzaam zou zijn om alle misbruik van den thans bedoelden aard te keeren. Waar het zich vertoonde, zou het aan klagten niet ontbreken. Ontslag door den gemeenteraad zou de straf zijn des onderwijzers, die niet zoo zeer eene bepaling der wet als wel een grondwettig gebod had overtreden.

Alinea 3. Ofschoon verscheidene leden, ook met het oog op een nog bestaand voorschrift, het niet ongepast keurden, dat de gelegenheid openbleef om van het schoollocaal buiten de schooluren voor het geven van kerkelijk onderwijs gebruik te maken, verklaarde de meerderheid zich op nieuw tegen deze bepaling. Zij was onnoodig, daar in den regel het kerkgebouw of een daarbij behoorend locaal voor het catechetisch onderwijs gebruikt wordt of kon gebruikt worden. De toepassing kon, gelijk reeds in het vorig voorloopig verslag in de bijzonderheden is aangewezen, tot groote belemmering voor den goeden gang van het schoolonderwijs aanleiding geven. Het toekennen van een bepaald regt op het schoollocaal aan de kerkgenootschappen was echter vooral daarom ten uiterste verkeerd, omdat die toekenning, zoo men van het geschonken regt gebruik maakte, tot gedurigen twist tusschen de verschillende gezindten leiden zou, en tevens tot eene aanraking der kerkleeraren met de school, die het denkbeeld, als of deze onder geestelijk opzigt stond, kon begunstigen.

Enkele voorstanders eener splitsing der volksschool naar de gezindten bestreden de bepaling op gronden, aan hun standpunt ontleend. Zij zagen daarin eene practisch geheel onbeteekenende concessie, gedaan om de wet een weinig aannemelijker te maken en het gevoelen ingang te doen vinden, dat de staat toch werkelijk het mogelijke deed om de godsdienstige opleiding der jeugd te bevorderen. Hunnes inziens had de kerk regt op datgene, wat hier als eene bijzondere gunst schijnt te worden toegestaan.

De redactie der thans behandelde alinea laat nog veel te wenschen over. In den eersten volzin laat men het geven van godsdienstonderwijs aan de kerkgenootschappen, in plaats van aan de kerkleeraren over. De tweede volzin schijnt het schoollocaal ter beschikking der schoolkinderen te stellen.

Alinea 4. Door de overgroote meerderheid werd deze nieuw bijgevoegde zinsnede, uit welk oogpunt ook beschouwd, onaannemelijk verklaard. Zij rust op de onderstelling, dat het stelsel der gemengde openbare school, ofschoon ook volgens de regering het eenige, dat met art 194 der grondwet is overeen te brengen, niet voldoen kan aan de behoefte van een grooter of kleiner aantal ingezetenen. Zij veroordeelt dus de hoofdgedachte der wet, verklaart ingewikkeld, dat de ouders te regt eene volksschool niet bruikbaar voor hunne kinderen kunnen achten, die, naar zoo veler oordeel, de eenige goede is. Zij kan nog daarenboven vat geven aan eene andere, niet minder te verwerpen onderstelling, namelijk, dat het gebod der grondwet en van deze wet zelve tot eerbiediging van ieders godsdienstige begrippen op de openbare lagere school niet overal zal worden nageleefd, en dat derhalve aan gemoedsbezwaren moet worden te gemoet gekomen, die hunnen oorsprong hebben in niet te keeren of voor te komen grondwetsverkrachting. Mag dan de wetgever, als hij het openbaar lager onderwijs regelt, en aan het bijzonder onderwijs volkomene vrijheid laat, van het denkbeeld uitgaan, dat die regeling eigenlijk onvoldoende is, of wel, dat zijne wet niet naar haren geest en letter zal worden uitgevoerd? Zou men dan ook niet, gelijk werkelijk door enkele gedaan werd, de stelling kunnen verdedigen, dat, als de ouders, waarop het tegenwoordig lid van art. 21 doelt, ter zake van gemoedsbezwaren regt hebben op subsidie voor eene door hen op te rigten bijzondere school, zij evenzeer een regt op meer kunnen doen gelden, namelijk op openbaar onderwijs, geheel in hunnen geest?

Het is waar, in het denkbeeld der regering zou het toestaan van het subsidie, waarvan hier sprake is, slechts eene zeldzame uitzondering zijn. Telkens zou vooraf moeten worden onderzocht, of er godsdienstige bezwaren bestaan, en of deze niet uit den weg zijn te ruimen. Voor elk subsidie zou eene afzonderlijke wet noodig zijn; want ofschoon aanvankelijk op dit punt eenige twijfel bestond, schijnen de gezegden op bladz. 29 der memorie van toelichting — waar ook van de bepaling der hoegrootheid van elk subsidie door de wet gesproken wordt, — alle onzekerheid daaromtrent weg te nemen. Maar, daargelaten nu nog de inconsequentie, dat hier het toestaan van een rijkssubsidie aan eene bijzondere school op eenen bepaalden grond met eene reeks van voorzorgen wordt omringd, terwijl de regering, blijkens het hierboven opgemerkte bij art. 2, het verleenen van een gemeente-subsidie aan zoodanige school geheel vrij wil laten, moet de vraag rijzen, of de loop, dien de toekenning van het subsidie volgens het thans behandeld artikel nemen zou, wel genoegzaam is doordacht. Het bestaan der gemoedsbezwaren moet vooraf voldoende bewezen zijn. Wie zal dit onderzoeken? In de eerste plaats natuurlijk het gouvernement. Maar is zoodanig onderzoek wel denkbaar? Godsdienstige gemoedsbezwaren rusten op eene individueele denkwijze of stemming; en hoe kan dan een ander, wie ook, daarover oordeelen? Zou het hier, juist omdat een afdoend oordeel over de zaak onmogelijk is, niet nederkomen op eenen blooten eisch, waaraan men, zelfs zijns ondanks, zou moeten voldoen? Eens aangenomen, dat het gouvernement wel in het onderzoek der gemoedsbezwaren treden kan, rijst een ander bezwaar, namelijk dat deze gemoedsbezwaren meestal op een dogma zullen steunen, en dat dus, in strijd met het constitutioneel beginsel der afscheiding van kerk en staat, de regering zich bij de behandeling eener zaak als deze zal moeten begeven op kerkelijk gebied; een gebied, dat haar vreemd is en behoort te blijven.

Slechts betrekkelijk zeldzaam, zegt de regering, zullen de gevallen zich voordoen, waarin de staat op de voorgestelde wijze helpend zal tusschen beide moeten komen. Is dit aannemelijk? Zullen, als hier of daar, op aandrang van dweepende tegenstanders der gemengde school, of van eene onderafdeeling van de eene of andere half politische, half godsdienstige vereeniging, het rijk den gevraagden onderstand verleent, niet uit een aantal andere gemeenten stemmen opgaan, om op den zelfden grond het zelfde voorregt te verwerven? Hoe zal het gaan, als onder de ouders, wier kinderen van de gesubsidiëerde bijzondere school gebruik maken, nieuwe gemoedsbezwaren oprijzen en dus eene splitsing der school verlangd wordt?

Al deze bedenkingen erlangen dubbele kracht, omdat het gedane voorstel eene beslissing over elk toe te staan subsidie door de wetgevende magt medebrengt. Het gevolg zou zijn, dat de spanning, ter zake der regeling van het lager onderwijs ontstaan, in plaats van gestild en weggenomen, voortdurend levendig gehouden wierd. De kamer zou gedurig adressen te dezer zake ontvangen, die, evenzeer als de voorgedragene wetten zelve, aanleiding zouden geven tot hartstogtelijke beraadslaging. Ook zij zou, in strijd met hare roeping, met het belang des vaderlands en met de grondwet zelve, telkens geroepen worden op kerkelijk terrein. Zoo zij zich tegen de voorgedragene wet verklaarde, zou zij het verwijt op zich laden, van oneindig minder aan godsdienstige bezwaren te hechten dan de regering. Het middel, dat bevrediging moet aanbrengen, zou de bron worden van voortgezette beroering der gemoederen.

Zelfs de leden, die tegen het beginsel der gemengde school

[illegible] zijn, vereenigden zich ten volle met deze laatste beschouwing. Het 4de lid van art. 21 werd door hen een lap genoemd, die op het kleed niet paste. Zoo de daarin vervatte bepaling als iets meer dan eene misleiding kon worden beschouwd, zou zij even verderfelijk werken voor het behoud van eendragt in den lande als het 1ste lid van het artikel, in het oog dezer leden, strijdig was met de opregtheid.

Slechts drie leden toonden zich minder ongunstig voor het voorschrift gestemd. Als in Groot-Brittanje, waar de heerschende kerk nog altijd grooten invloed op de volksschool uitoefent, subsidie kan worden verleend aan instellingen van onderwijs, geheel los van die kerk of zelfs van elk kerkelijk beginsel, zag een dezer leden niet in, waarom hier te lande niet in zekeren zin het omgekeerde kon plaats hebben. Door de beide overigen werd, zoo het beginsel in de wet moest worden opgenomen, eene uitbreiding daarvan in bedenking gegeven, in dien zin dat het subsidiëren der bijzondere scholen ter zake van gemoedsbezwaren, niet enkel van wege het rijk maar ook van wege de provincie en de gemeente zou kunnen plaats hebben.

Buitenlandsche tijdingen.

Engeland.

Londen 15 april. The observer meldt dat het parlement waarschijnlijk den 7den mei zal vergaderen en dat het zeker is dat de heer Denison tot voorzitter van het huis der gemeenten zal worden voorgedragen.

Gisteren [illegible] de ministers [illegible] lord Palmerston [illegible].

— Volgens de berekening van The globe hebben de verkiezingen tot heden opgeleverd in Engeland en Wallis 288 liberalen en 209 conservatieven, in Schotland 39 en 14 en in Ierland 53 en 52, totaal 380 liberalen en 275 conservatieven.

— De dagbladen bevatten breedvoerige redeneringen over het verslag van den heer Lettreby, geneeskundig inspecteur der city. Daarin wordt met regt geklaagd over het ontoereikend getal geneesheeren voor de behandeling der behoeftigen. Zoo zegt hij, dat in de eerste drie maanden van dit jaar 3639 zieken door slechts elf geneesheeren zijn behandeld, zoo dat men zich niet kon verwonderen, dat van opgenoemd getal zieken 852 zijn bezweken. Daarenboven zijn de geringe woningen te talrijk bewoond en te slecht geventileerd. Hij wijst verblijfplaatsen der behoeftigen aan, waar mannen, vrouwen en kinderen door elkander op den grond slapen, waar eene vrouw op den kalen vloer beviel, terwijl een doode naast haar lag, en vele andere akeligheden meer.

— De regering heeft aan den kommandant van het eskader in de perzische golf bevel gezonden, om de vlag van den admiraal Seymour naar China over te brengen. Hierdoor wordt de engelsche zeemagt in de chinesche wateren op 68 oorlogschepen gebragt.

— Het ministerie en de indische compagnie hebben het ontwerp van een electrischen telegraaf van Konstantinopel naar Indie door de Roode zee verworpen en beslist, dat de draad de lijn van den spoorweg van den Euphraat zal volgen.

— Met de canadasche stoomboot North American zijn tijdingen ontvangen uit New-York, loopende tot 28 maart. Volgens The New-York times had de engelsche gezant te Washington de vordering ten laste der Vereenigde staten van vier millioen dollars wegens de schade, die britsche onderdanen in der tijd geleden hadden door het bombardement van Greytown, uitgesteld, omdat eene soortgelijke vordering door den franschen gezant ingesteld, door het bestuur van den president Pierce [illegible].

Denemarken.

[illegible] met de nadere bijzonderheden van de ministeriele crisis te Kopenhagen. Volgens een berigt in de Dagbladet zou tot de collective demissie van de ministers besloten zijn, in een ministerraad, die zeer lang geduurd heeft en waarin het heftig toegegaan is. De heer Andraë, president van den ministerraad, moet namelijk bij die gelegenheid den heer von Scheele sterk bestreden hebben en daarin door zijne ambtgenooten ondersteund zijn. Ten opzigte van de hertogdommen meent de Ost-deutsche Post te weten, dat de groote duitsche mogendheden een nieuw uitstel aan Denemarken verleend, [illegible] het deensche kabinet uitgenoodigd hebben om te [illegible] het voornemens is de holsteinsche en lauenburgsche [illegible] roepen, [illegible] tegen deze landen [illegible]

[illegible]

[illegible] plegtigheid [illegible] eerst deel aan, [illegible] Zweedsche [illegible] de [illegible] de jongste [illegible]

— Men [illegible] het besluit tot benoeming van den aartshertog Lodewijk tot gouverneur-generaal van Galicie, reeds door den keizer onderteekend is.

— Over de onderhandelingen tusschen de crediet inrigting en de bank vernemt men, dat de eerstgenoemde voornemens is, het plan der landsbanken weder op te vatten en niet alleen de bijbanken daarin wil begrijpen, maar ook de zaak der hypotheken onder haar beheer wil nemen, daar toch buitendien de hypothecaire afdeeling niet langer met de bank vereenigd kan blijven.

— Dezer dagen kwam te Pesth een troep fransche werklieden uit den omtrek van Nancy aan, met het doel om naar Wallachije te gaan, ten einde aldaar eene woudstreek, die door eene fransche maatschappij is aangekocht, te ontginnen en te bebouwen.

Frankfort 11 april. Aan de reis van den pruissischen gezant bij de bondsvergadering, den heer v. Bismarck Schönhausen, naar Parijs en Londen, wordt in staatkundige kringen een gewigtig staatkundig doel toegeschreven. Hij zou namelijk de bezwaren trachten uit den weg te ruimen, welke nog bij de westersche mogendheden bestaan tegen het voornemen van Pruissen en Oostenrijk, om bij volharding van den koning van Denemarken, de kwestie van Holstein-Lauenburg aan de bondsvergadering te onderwerpen. Frankrijk, Engeland en Rusland hebben erkend, dat de handelwijze der duitsche regering ten aanzien der duitsche hertogdommen strijdig is met het regt en met de verdragen; ook hebben zij de bevoegdheid erkend van den duitschen bond om de regten der bondsstaten Holstein en Lauenburg te beschermen. Alleen over de uitvoering dezer bevoegdheid heerschen nog eenige bedenkingen bij de niet duitsche groote mogendheden; zij zijn echter zoo gewigtig niet, dat zij eenige hinderpalen zullen opleveren. Men verneemt dan ook van gewoonlijk goed onderrigte zijde, dat, bijaldien het deensche kabinet niet nog voor den afloop der volgende week te Weenen en Berlijn voldoende en bepaalde verklaringen inzendt, Oostenrijk en Pruissen onverwijld een gemeenschappelijk voorstel aan de bondsvergadering zullen doen, ten einde eene tusschenkomst van den bond in deze zaak uit te lokken.

Zwitserland.

Volgens mededeelingen uit Parijs en Bern ontvangen, schijnen bij de onderhandelingen over de zaak van Neuchatel, de titel- en de schadevergoedings kwestien voortdurend de meeste zwarigheid op te leveren. Overigens is, gelijk men thans te Bern met stellige zekerheid weet, het berigt van allen grond ontbloot dat door een of meerdere agnaten van het pruissische koningshuis tegen een afstand van het regt der pruissische kroon op de souvereiniteit in Neuchatel zoude geprotesteerd zijn. Zulk een stap is noch van de eene noch van de andere zijde gedaan en staat ook niet te verwachten. Bij de beraadslaging over de schadevergoeding moet dr. Kern met veel zaakkennis opgetreden zijn en den graaf von Hatzfeldt door het aanvoeren van gronden en feiten, in geene geringe verlegenheid gebragt hebben, die wel een man van aangenamen omgang, maar een zeer middelmatig diplomaat is; gelukkig echter heeft hij er zich nog dragelijk uit gered, daar hem goede raadgevers ter zijde staan. Overigens houdt men het te Bern er voor, dat de zaak van Neuchatel, in het gunstigste geval, niet voor het einde van april geschikt kan zijn.

— Het republikeinsche blad van Neuchatel verlangt dat de bondsraad gehoord worde, alvorens een definitief besluit door de parijssche conferentie genomen worde. Een ander blad verlangt de bijeenkomst van volksvergaderingen, ten einde aan Pruissen en geheel Europa te bewijzen met hoeveel geestdrift de bevolking geneigd is, haar goed regt te handhaven.

Frankrijk.

Parijs 14 april. Men wil weten dat de nieuwe instructien, welke de pruissische gezant heeft ontvangen, in zeer verzoenenden geest vervat zijn; het is waarschijnlijk dat de conferentie voor de zaken van Neuchatel in de eerste dagen der volgende week hare zittingen zal hervatten en dat weinige slechts noodig zullen zijn om de zaak te vereffenen.

— Berigten zoo wel uit Turyn als uit Rome melden de gewigtige tijding, dat er stappen zouden gedaan zijn, volgens sommigen regtstreeks door den koning van Sardinie, Victor Emmanuel, volgens anderen door den Heiligen stoel, om onderhandelingen te openen tot het sluiten van een concordaat. Een brief uit Rome gaat zelfs reeds zoo ver van de grondslagen, waarop deze toenadering zoude rusten, mede te deelen. Wat het concordaat betreft, zal het wel niet voor Sardinie op de zelfde leest als dat van Oostenrijk geschoeid zijn, en men weet niet of de paus zal toestemmen in eene tweede uitgave van het fransche concordaat.

— Men zegt dat de regering te Rome aandringt op het ontslag van mgr. [illegible] Brezé, [illegible]

— De heer Ledru Rollin verklaart in de bladen, dat hij bewijzen in handen heeft, dat de voorgegevene zamenzwering in Frankrijk niets anders dan een diplomatieke manœuvre van het kabinet der Tuilerien is. Ook geeft hij te verstaan, dat pogingen zijn aangewend om hem bij de engelsche regering, als een zamenzweerder zwart te maken. In sommige kringen verhaalt men zelf dat Ledru Rollin onlangs in de gelegenheid was een agent provocateur, die zich als vlugteling bij hem aanmeldde, van de trappen te werpen.

Zeetijdingen.

Maandag is, voor Vlissingen bestemd, aldaar binnen gekomen: *Adriana Francisca*, gezagvoerder J. van Eijk, en gisteren: *Clemens*, gezagvoerder J. Stasse, *Alma*, gezagvoerder H. Bowbijes; en voor Middelburg bestemd, gisteren aldaar gearriveerd: *Chance*, gezagvoerder Martin, alle vier van Engeland met steenkolen.

Handelsberigten.

Graanmarkten.

Amsterdam 14 april.

Tarwe en gerst flaauw.

Raapolie op zes weken ƒ 52¾. Lijnolie op zes weken ƒ 41¾.

Koolzaad (dadelijk) 89½ p. vl..

(Reeds aan de geabonneerden op ons bulletin medegedeeld.)

Prijzen van effecten.

NB. Het beursberigt van heden was heden avond ten 7 ure nog niet ontvangen.

Amsterdam 14 april.

Nederland.	Werkelijke schuld	2½	pct.	63¾
	dito dito	3	"	—
	dito dito	4	"	—
	Aand. Handelmaatschappij	4½	"	146
	Obl. Maatschappij van weldadigheid	4	"	—
Rusland.	Oblig. 1798/1816	5	"	103⅞
	dito 1828/1829	5	"	—
	dito Hope & co.	4	"	85
	dito Stieglitz	4	"	84⅝
	dito dito	5	"	94½
	dito dito	5	"	96¼
	Certific.	6	"	64
Spanje.	Oblig.	1¼	"	24¾
	Binnenlandsch	3	"	38⅝
	Coupons bewijzen			—
	Crediet instelling (gefourneerd)			109
Grenada.	Oblig.	3¼	"	22⅛
Oostenrijk.	Oblig.	5	"	76¼
	Amsterdamsche	5	"	86½
	Nationale	5	"	77⅜
	1847/1852	2½	"	—
	Bank actien	3	"	—
Belgie.	bij Rothschild	2½	"	53
Portugal.	Obligatien	3	"	45¼
	" nieuwe			—
Venezuela.	"	4½	"	36¾
Mexico	"	3	"	22½
Illinois.	"	7	"	—

Beurs van Londen, 11 april ten 12 ure. Consols 93⅛.

Beurs van Weenen, 11 april (slotprijzen.) Metaliek 5 pct. 83¼.

Beurs van Parijs, 11 april. (slotprijzen.) 4½ pct. compt. —,— 3 pct. 69,65.

Prijzen van coupons en losbare obligatien.

Amsterdam 9 april.

Metalliek f 28,15; Napelsche f —,—; Diverse engelsche in £ f 11,70; Engelsche Russen f 11,75; Fransche f 55,37½; Belgische f 55,62½; Pruissische f 34,75; Spaansche piasters f —,—; Spaansche coupons per fr. —,—; Hamb. Russen f 35,75; Russische in zilveren roebels f 36,25; Poolsche in fl. f 27,37½; Nationale metalliek f —,—; Dollars f —,—.

Middelen van vervoer.

STOOMBOOTDIENSTEN.

Tusschen Middelburg en Rotterdam.

Uren van vertrek in APRIL.

Van Middelburg				Van Rotterdam			
Vrijdag	17	's morg.	5,30	Vrijdag	17	's midd.	12 ure.
Zaturdag	18	"	6,30	Zaturdag	18	"	12
Zondag	19	"	7 ure.	Zondag	19	namiddag	1
Maandag	20	"	8	Maandag	20	"	1
Dingsdag	21	"	9	Dingsdag	21	's morg.	7
Donderdag	23	"	11	Woensdag	22	"	8,30
Vrijdag	24	"	11,30	Vrijdag	24	"	8,30
Zaturdag	25	's midd.	12	Zaturdag	25	"	8,30
Zondag	26	"	12,30	Zondag	26	"	9,45
Maandag	27	's morg.	5,30	Maandag	27	"	10,45
Dingsdag	28	"	5,30	Dingsdag	28	"	10,45
Donderdag	30	"	5,30	Woensdag	29	's midd.	12

Van Vlissingen op Rotterdam.

Vastgestelde uren van vertrek.

Van Vlissingen	Van Rotterdam
des Maandags, Woensdags en Vrijdags, 's morgens 8 ure, na aankomst der stoomboot van Breskens.	des Dingsdags, Donderdags en Zaturdags, 's morg. 8½ ure, na aankomst van den 1sten trein uit 's Hage.

Advertentien.

Getrouwd:

A. J. OVERTVELD,
Rijkstelegrafist te Arnhem,
met
J. C. MARCELIS.

Meliskerke,
den 15 April 1857. Eenige kennisgeving.

Heden beviel van eene DOCHTER M. J. LIEVENSE, Echtgenoot van W. DEKKERS.

Middelburg, Eenige kennisgeving.
den 14 April 1857.

Heden overleed tot onze droefheid, de jongste onzer Tweelingen, MAATJE SARA JACOBA, ruim zes maanden oud.

Biezelinge, F. J. QUINTUS.
den 13 April 1857. C. J. QUINTUS VAN RHEE.

Voor de bewijzen van deelneming, bij het overlijden mijner geliefde Echtgenoot SARA JACOMINA VOGEL ontvangen, betuig ik, ook namens mijne Kinderen en Behuwdkinderen, mijnen opregten dank.

Middelburg, J. H. WILL.
den 15 April 1857.

Voor de vele bewijzen van deelneming, ons betoond bij het afsterven van onzen waarden Vader, Behuwd- en Grootvader de Heer P. DE CLOEDT, betuigen wij door deze onzen hartelijken dank.

Middelburg, Uit aller naam,
den 15 April 1857. P. J. DE CLOEDT.

Voor de vele bewijzen van deelneming, ontvangen bij het overlijden van onzen Vader en Behuwdvader N. STADES, betuigen wij onzen hartelijken dank.

Middelburg, Uit aller naam,
den 16 April 1857. F. J. STADES.

Al die iets te vorderen hebben van of verschuldigd zijn aan den Boedel van wijlen den Heer NICOLAAS STADES, gelieven hiervan opgaaf of betaling te doen ten huize van den Apotheker STADES, voor primo Mei aanstaande.

Middelburg, 16 April 1857.

VAN DEN BROECKE LUTEYN & SCHOUTEN adverteren dat van af 1 Mei ten hunnen Kantore zal worden betaald, de **Intrest** op de Obligatien, laste de **Spiering Polder**, en zulks tegen intrekking der daartoe afgegevene bewijzen.

Middelburg, 14 April 1857.

De Houders van Aandeelen in de Negotiatie ten behoeve van het Beurtveer tusschen **Middelburg** en **Rotterdam** worden verzocht op Donderdag 23 April 1857, des namiddags ten 2 ure, zich te willen vereenigen in de Societeit **St. Joris**, op de Balans te Middelburg, tot het opnemen der **Rekening** over 1856 en het overwegen van door de Directie te doene voorstellen.

De afwezigen worden geacht met de te nemen besluiten in te stemmen.

Belanghebbenden worden verzocht hunne **Rekeningen** laste het Barkschip **Luctor et Emergo**, ten spoedigste in duplo bij de ondergeteekenden in te zenden.

Middelburg, den 15 April 1857.
DEN BOUWMEESTER, BORSIUS & VAN DER LEYE.

AANBESTEDING.

De centrale Directie van Walcheren zal op Zaturdag den 18 April 1857, des namiddags ten één ure, in haar locaal in de Abdij te **Middelburg**, in het openbaar aanbesteden het leveren der volgende dijksmaterialen, te weten:

92,500 bossen Hollandsch rijs,
15,400 " Walchersche staken,
15,400 " Hollandsche haringband,
14,500 " droog riet van één el omtrek,
70,700 " bladriet van 50 duim omtrek,
297,800 " Brabantsch rijs,
73,000 stuks Brabantsche staken,
24,100 bossen Brabantsche haringband,
1,240 lasten Doorniksche bloksteen,
3,700 stuks eiken paaltjes lang 1,25 el,
2,000 el lengte spar in lengten van 6 tot 6½ el.

Het bestek zal acht dagen vóór de aanbesteding aan het voormelde locaal ter lezing liggen van 's morgens ten 9 tot des namiddags ten 4 uur, terwijl nadere inlichtingen zijn te bekomen bij den opperconmies der Directie te Middelburg.

Middelburg, 3 April 1857.

De centrale Directie voornoemd,
A. CALAND, President.
H. D. FOCK, loco Griffier.

Publieke Verkoop,

ingevolge autorisatie, op aanstaanden Dingsdag den 21 dezer, in den Prinsentuin alhier, van

DOOR ZEEWATER-BESCHADIGDE GOEDEREN,

afkomstig uit het gezonken Stoomschip **Ravensbourne**, als: 44 Kisten Zink, 107 Vaatjes Zinkwit, 50 Kisten Venserglas, 350 Huiden (Buenos-Ayres), 500 Geweerkolven, 900 Sabels, een Baal Hop, 50 dozijn Halfhemden, Kousen, Laken, Wollen, Katoen, Linnen, Manufacturen, Messen, Boeken, eene partij Leder enz. Daags te voren te bezigtigen.

Informatien te bekomen bij de Scheepsmakelaars, en Agenten der General Steam Navigation Company te Londen.

Vlissingen 13 April 1857. J. SMITH & ZOON.

De Notaris P. LOEFF zal op Woensdag den 22 April 1857, des voormiddags om 10 ure, op de Hofstede genaamd **Vrijburg**, bewoond bij JAN VAN SLUYS, onder **Westsouburg**, in het openbaar te koop aanbieden:

Een bruin Merriepaard oud 6 jaren, een zwart Ruinpaard oud 9 jaren, zeven Melkkoeijen, vier Kalfdragende Vaarzen, vijf Vaarzen van 1½ en 1 jaar, drie Kweekkalvers, twee Schapen met Lammers, twee Varkens, elf Hoenders en een Haan, vier Eenden, een Hond en Kot; voorts een Mennwagen met toebehooren, een Marktwagentje, een Driewielskar, twee Ploegen, vijf Eggen in soort, een Sleepdeur, Voorsleper en Veldgang, twee Snijbakken en een Kortkist, een Windmolen, een Geeselstoel en Steen, twee Kruiwagens, eene partij Paardewand, een Kiekenren, Kaashorden en Vleeschblok, eene partij Hooi, Koolstroo, Mutsaard, Damstaken en Brandhout, vijf Graanzeeften in soort, eenige Graanzakken, een Karn en Pols, Room- en Melktonnen, en verdere Bouw-, Melkers- en Zoldergereedschappen, eenige Meubelaire Goederen en Huisraad, waaronder eene Kas, Tafels, Stoelen en hetgeen meer zal worden geveild.

PUBLIEKE VERKOOPING

op Vrijdag den 24 April 1857, om 10 ure des voormiddags, bij de Wed. FRET op **den Abeele**, onder Oostsouburg, en op Zaturdag den 25 April 1857, des voormiddags om 10½ ure, bij VAN SIGHEM te **Westkapelle**,

VAN 100 MAGERE VARKENS,

van vier tot acht maanden oud.

VERKOOPING VAN GEZAAGDE HOUTWAREN
AAN DE ZAAGMOLENS.

Men zal op Zaturdag den 25 April 1857, des morgens ten half tien ure, ten overstaan van den Notaris P. VAN DE GRAFT, aan de Zaagmolens nabij Middelburg, publiek verkoopen eene partij **Gezaagde Houtwaren**, als: Dennen en Greinen Achterdeelen, Schalen, Schroden, Dennen en Greinen Rouwe Deelen, Dennen Hartige Deelen, Greinen en Eiken Ribben, Eiken Deelen en Platen, alsmede Eiken Schutsel-, Mestput- en Beschoeijingspalen. — Alles drie dagen te voren aldaar te bezigtigen.

Die aan gemelden Notaris nog verschuldigd zijn wegens de Verkooping ten vorigen jare gehouden, worden ernstig aangemaand om hun verschuldigde ten spoedigste te komen voldoen, tot voorkoming van regterlijke vervolgingen.

De Notaris TH. VAN UIJE PIETERSE zal op Maandag 27 April 1857, 's morgens 10 ure, in de Uitspanning **de Zwaan**, aan den Rijweg van Middelburg naar Vlissingen, presenteren te verkoopen:

1. EENE HOFSTEDE,

met 15 Bunders, 38 Roeden, 30 Ellen **Boomgaard, Wei- en Zaailand**, genaamd STADZIGT, gelegen in de Gemeente Vlissingen, aan den Boschweg, wijk M no. 61, zulks eerst in Perceelen en daarna in massa, om met 1 Mei 1857 te aanvaarden.

Aankomende den Eerzamen CORN. BOOGAARD.

2. TWEE PERCEELEN BOUW- EN WEILAND,

mede gelegen in de Gemeente Vlissingen. — Aankomende de Heeren L. en A. MINDERHOUT.

Alles Tiendevrij,

en breedvoeriger omschreven in de Notitien, ten Kantore van genoemden Notaris verkrijgbaar.

De Notaris D. UYTTENHOOVEN zal op Dingsdag den 28 April 1857, des voormiddags ten 10 ure, ten Sterfhuize van den Heer PIETER SIEGERS, in de Nieuwstraat te **Vlissingen**, wijk H no. 250, presenteren te verkoopen

EENEN ZINDELIJKEN INBOEDEL,

bestaande in Tafels, Stoelen, Bureau, Kabinet, Hangklok, Pendule, Hanglamp, Bedden met toebehooren, Spiegels, Schilderijen, Porselein, Glas-, Koper-, Tin-, IJzer- en Aarden- en Houtwerk, eenige Winkelgereedschappen en Winkelgoederen, twee Scheepspompen, Slijpsteen, Trekzaag en Stoel, en wat meer zal worden geveild. — Daags voor den Verkoop voor een ieder te zien.

UIT DE HAND TE KOOP voor een civiele prijs **70 à 80 MAGERE VARKENS**, van alle soorten, (opregt Geldersch Ras), op Vrijdag 24 April in de **Zevenster**, op den **Grooten Abeele**, en op Zaturdag 25 April te **Westkapelle**, beide des morgens ten 10 ure.

LET WEL!

De ondergeteekende heeft de eer heure Stad- en Landgenooten te berigten, dat ten haren huize nog een *aantal* Exemplaren van het door haar vervaardigd en bij Inteekening door de GEBROEDERS MILBORN gedrukt en uitgegeven werkje: **Gedichten voor Kinderen enz.**, voorhanden zijn, tegen Inteekeningsprijs à 50 cent, en voor HH. Boekh. met 20 pct. rabat. Tevens beveelt zij zich bij vernieuwing, als Vaderlooze en Blinde, onder opzien tot God, in uw christelijk aandenken. UEd. bescheid. Dienares,

ANTJE BALL.

Middelburg, Bogardstraat, wijk D no. 57.

EEN PAKHUISZOLDER te HUUR. Adres bij de GEBRs. MILBORN.

COCOS-ZEEP.

Deze Zeep schuimt sterk, reinigt oogenblikkelijk, is bevorderlijk voor de gezondheid, heelt schrampen en schavingen zeer spoedig, zuivert en ontneemt alle scherpte aan de huid, maakt haar zacht en blank en geeft haar een jeugdig frisschen tint. Men koopt een groot stuk voor 15 ct.

Zij is ook verkieslijk boven andere Zeepen voor het wasschen van gekleurde Goederen en Zijden en Wollen Stoffen, daar zij, van eene zuiverder en minder scherpe loog bereid, de kleuren minder aandoet en de wol niet hard maakt.

De goede echte soort, die in het **Verkoophuis** en de bekende Dépôts te verkrijgen is, heeft den naam H. KERCKHOFF zoowel op de Zeep als op het Etiquet. Zij onderscheidt zich bovendien van de nagemaakte soorten door zuivere kleur en bewerking, minder scherpte en vettigheid.

Wij verzoeken de Dépôthouders instantelijk hunne kalanten op deze bijzonderheden opmerkzaam te maken.

Wij hebben ook zeer mooije en voordeelige **Parapluis** en **Marquises** ontvangen. **Regenjassen** van Alpaca geplet en genaaid, fijn, ligt, en sterk en goedkoop. **Regenpetten** en **Beenstukken**.

REISKOFFERS en HOEDENDOZEN, deugdzaam, van het beste leder en soliede bewerkt.

SPOORWEGTASSEN, VELDFLESSCHEN, NECESSAIRES, CASSETTEN, enz.

Depôt Verkoophuis.

Eene **Meid** benoodigd Vlasmarkt L. no. 9.

Een aankomend **Dienstmeisje** niet beneden de 14 jaar benoodigd. Adres K. J. PERVOOST, op den Dam.

Door A. J. BRONSWIJK te Schoondijke is uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

CADSANDRIA,
ZEEUWSCH-VLAAMSCH JAARBOEKJE
VOOR 1857.

264 Pagina's in kl. 8vo. met eene uitslaande Plaat, voorstellende **het Hof te Zande in 1500** [illegible]

[illegible] Prijs ƒ 1 [illegible]

Terwijl tevens voor belangstellenden eenige Afdrukken van genoemde Plaat, op groot Papier, à 50 cents verkrijgbaar zijn. — Het Prospectus is alom gratis te bekomen.

Met primo Mei a. s. gaat de Jaargang 1858 ter perse.

STADS SCHOUWBURGZALE MIDDELBURG.
KONINKLIJK HOLLANDSCHE TOONEELISTEN
onder directie van Breedé en Valois.

Donderdag 16 April, *Derde en zeker laatste Voorstelling:* **DE ARMEN VAN PARIJS**, beroemd Drama in 7 tafereelen. Nooit alhier, maar door geheel Frankrijk, alsmede in Noord en Zuid Holland met het grootste succes vertoond. — Aanvang precies ten zes ure.

TER DRUKKERIJ VAN DE GEBROEDERS ABRAHAMS.